

RAČUNANJE ODSTOTKOV

Špela je tehtala 50 kg, nato se je zredila na 54 kg.
Za koliko % se je Špeli povečala telesna masa?

RAČUNANJE Z ULOMKOM:

imenovalec ulomka razširimo na 100

p – procenti
d – del celote
o – celota ali
osnova

$$\frac{d}{o} = p$$

$$\frac{4}{50} = \frac{8}{100} = 8\%$$

$$4 \text{ kg } \textcolor{red}{od} \text{ } 50 \text{ kg} = 4 : 50 = \frac{4}{50} = \frac{8}{100} = 8\%$$

REŠEVANJE S SKLEPANJEM:

najprej izračunamo odstotke, ki pripadajo 1 kg, nato pa še odstotke, ki pripadajo 4 kg

TABELA:

del celote	odstotek
50 kg	100 %
1 kg	2 %
4 kg	8 %

Diagram: Redna rednica na tabeli. V desno od stolpov je prikazana rednica: : 50, : 50, : 4, · 4. V levo od vrstic je prikazana rednica: : 50, · 4.

SKLEPNI RAČUN:

$$\begin{array}{l} 50 \text{ kg} \dots 100 \% \\ 4 \text{ kg} \dots x \end{array}$$

$$x = \frac{4 \cdot 100}{50} = \frac{4 \cdot 2}{1} = \frac{8}{1} = 8 \%$$

ODG.: Telesna masa se je povečala za 8 %.

RAČUNANJE DELA CELOTE IN CELOTE

Andrej je imel na košarkarski tekmi 60-odstotni met s črte prostih metov. Kolikokrat je zadel s črte prostih metov v desetih poskusih?

RAČUNANJE Z ULOMKOM:

$$p = \frac{d}{o}$$

$$60 \% = \frac{60}{100} = \frac{6}{10} \Rightarrow 6 - \text{krat zadel v } 10 - \text{tih metih}$$

$$60 \% \text{ } \mathbf{od} \text{ } 10 \text{ metov} = \frac{60}{100} \cdot 10 = \frac{60 \cdot 10}{100} = \frac{6 \cdot 1}{1} = 6 \text{ metov}$$

REŠEVANJE S SKLEPANJEM:

najprej izračunamo del celote, ki pripada 1 %, nato pa še del, ki pripada 60 %

TABELA:

odstotek	del celote
100 %	10
1%	0,1
60%	6

Diagram: Redna vrsta redkih krugov z napisom : 100 na levi strani in : 60 na desni strani. Krugovi so povezani s črko zvezdico in zvezdico je povezana s številko 100. Krugovi so povezani s črko zvezdico in zvezdico je povezana s številko 60.

SKLEPNI RAČUN:

$$\begin{array}{l} 100 \% \cancel{\cdot} 10 \text{ metov} \\ 60 \% \cancel{\cdot} x \end{array}$$

$$x = \frac{60 \cdot 10}{100} = \frac{6 \cdot 1}{1} = \frac{6}{1} = 6 \text{ metov}$$

ODG.: Andrej je zadel 6 od 10 metov.

**sšO str. 179, 180 / nal. 1 do 5, 7 do 18.
Naloge 13., 17. in 18. so zahtevnejše.**